

Mikrocertifikáty ve vzdělávání. MU je zavádí jako jedna z prvních v Evropě

Masarykova univerzita v rámci Národního plánu obnovy mění koncept celoživotního vzdělávání (CŽV). Výstupem nových kurzů budou takzvané mikrocertifikáty, které doloží získanou kompetenci a budou součástí národního a evropského systému.

Prorektor pro celoživotní vzdělávání a komerční spolupráci MU Martin Kvízda.

Události | 16. června 2023 | Gabriela Peringerová

Z Národního plánu obnovy (NPO) bylo nebo ještě bude během letošního a příštího roku rozděleno fakultám Masarykovy univerzity 40 milionů korun na vytvoření nových nebo inovovaných kurzů CŽV. Na jejich rozvoji a rozvoji CŽV pracuje tým pod vedením prorektora pro celoživotní vzdělávání a komerční spolupráci MU Martina Kvízdy již rok. Do tvorby programů se na MUNI zapojily všechny fakulty, Ústav výpočetní techniky, Centrum jazykového vzdělávání a středisko Teiresiás, celkem se chystá více než sto kurzů.

„Vývoj v poslední době jasně ukázal význam univerzity pro společnost a hodnotu našich nejcennějších produktů: kvalitních absolventů dobře uplatnitelných na trhu práce a výsledků vědy a výzkumu užitečných a aplikovatelných v praxi. Abychom pomohli udržet kvalitu našich absolventů po celý jejich profesní život, měníme postupně koncept celoživotního vzdělávání na univerzitě. Cílem je vytvořit pro naše absolventy uživatelsky přívětivé vzdělávací prostředí, chceme s absolventy udržet kontakt, chceme jim nabízet další vzdělávání v jejich vlastním oboru i doplnění znalostí mezioborových,“ uvádí v úvodu rozhovoru prorektor pro celoživotní vzdělávání a komerční spolupráci MU Martin Kvízda.

Jak CŽV fungovalo dřív, než se zapojilo do Národního plánu obnovy (NPO)?

Celoživotní vzdělávání bylo tradičně chápáno dvěma způsoby: jako doplňkové aktivity typu přípravy na přijímačky nebo U3V a jako komerční alternativa pro neúspěšné studenty. Jako skutečný systém dalšího vzdělávání fungovalo jen v určitých oblastech vzdělávání, například v pedagogice nebo lékařství.

Co se změnilo zapojením do NPO?

Už před vyhlášením NPO jsme se s fakultami dohodli na novém konceptu CŽV orientovaném na upskilling a reskilling, což znamená zvyšování kvalifikace a doplňování mezioborových znalostí již vzdělaným lidem. Tedy ideálně chceme úplně opustit stávající systém umožňující vzdělání za úplatu těm, kteří se nedostali do formálního vzdělávání prostřednictvím přijímacího řízení. A naopak se chceme zaměřit na naše vlastní absolventy a lidi, kteří mají za sebou formální vzdělání, mají bakalářský nebo magisterský titul i praxi a potřebují se dovézt nebo si doplnit kvalifikaci.

Po absolvování kurzu vždy získá účastník nějaké osvědčení. I v této oblasti připravujete novinku. Jakou?

Ruku v ruce s tím, že se orientujeme na jinou klientelu, chceme také implementovat nový systém, který se začal rozvíjet v anglosaském světě a Evropské unii. A to systém microcredentials – mikrocertifikátů.

Co si máme představit pod pojmem mikrocertifikát, v čem se liší od certifikátu, osvědčení za absolvovaný kurz?

Osvědčení je široký pojem a může být pro zaměstnavatele více či méně srozumitelné. Těžko se v něm specifikují získané kompetence, znalosti a dovednosti. Naproti tomu mikrocertifikáty jsou založeny na vytvoření národního a evropského systému vzdělávacích standardů a přesně doloží získanou kompetenci, co jejich držitelé studovali, kde, jak dlouho a jak to studium bylo náročné ve vyjádření v kreditním systému ECTS. Vše je navázáno na Evropský rámec kvalifikací (EQF), který jednotlivé kompetence definuje. Mikrocertifikáty jsou také založeny na ověření znalostí, nestačí jen kurz absolvovat, ale také složit zkoušku ověřující dané kompetence. Pokud jsou pro výkon určitých povolání stanoveny kvalifikační předpoklady, mikrocertifikáty tyto konkrétní předpoklady doloží. A to nejen v Česku, ale v celé Evropské unii; právě vazba na EQF učiní mikrocertifikáty srozumitelné pro zaměstnavatele ve všech zemích.

Budou zaměstnavatelé vědět, že mohou vyžadovat mikrocertifikát?

Ano, součástí naší činnosti v rámci NPO je také vyjednávání se zaměstnavateli. Já osobně jedním s Regionální hospodářskou komorou a dalšími svazy zaměstnavatelů, kterým prezentuji, co mikrocertifikát je, a proč by ho měli vyžadovat. Současně zaměstnavatelé dávají podněty na obsah a strukturu kurzů CŽV podle aktuálních potřeb pracovního trhu.

Jakou podobu bude mikrocertifikát mít?

Bude to výhradně elektronický doklad. Bude vydáván a archivován na platformě Europass. Absolvent kurzu bude mít výhradní přístup do databáze svých mikrocertifikátů, bude moci spravovat své portfolio a třetím osobám, typicky zaměstnavatelům, bude toto portfolio podle potřeby zpřístupňovat na základě unikátního kódu. Klíčovým prvkem mikrocertifikátů je jejich verifikace: právě jejich elektronická podoba v platformě Europass zaručuje, že zobrazené údaje jsou vždy platné.

Na národní úrovni již systém mikrocertifikátů funguje?

Tady musím zmínit právě přínos Masarykovy univerzity do celého systému. Společně s Univerzitou Karlovou a Univerzitou Palackého v Olomouci v rámci NPO chystáme celý český systém a koncept mikrocertifikátů, které následně budou implementovány a využívány českými vysokými školami. Pozice naší univerzity je klíčová a unikátní ještě tím, že právě tým našeho Informačního systému vyvíjí elektronickou platformu, pomocí níž budou certifikáty vydávány, verifikovány a archivovány.

Kdy se v rámci CŽV na Masarykově univerzitě spustí kurzy, které budou zakončeny mikrocertifikáty?

První kurzy se objeví již v příštím akademickém roce, tedy na podzim letošního roku. Kompletně se všechny rozběhnou v roce 2024.

Co si o mikrocertifikátech myslíte vy osobně. Budou přínosem?

Rozhodně. Vnesou řád do systému celoživotního vzdělávání, pozvednou jeho úroveň v oblasti zvyšování kompetencí a znalostí. CŽV již nebude alternativou vysokoškolskému studiu a formálnímu vzdělání, ale jeho doplňkem a nadstavbou. A tímto směrem chceme, aby se CŽV na Masarykově univerzitě ubíralo.

Jak budou mikrocertifikáty získané v kurzech garantovat zmíněné získané kompetence a znalosti?

Garance kvality systému mikrocertifikátů bude opřena o naši institucionální akreditaci. Garant adekvátního akreditovaného studijního programu bude současně garantovat kvalitu vzdělávání v kurzu CŽV v odpovídající oblasti vzdělávání. Například máme akreditovaný studijní program Finance a jeho garant bude dohlížet na kvalitu vzdělávání v kurzech v oblastech účetnictví, financí nebo auditingu.

Co Masarykově univerzitě tento systém přinese?

Jde o celoživotní vzdělávání, tedy komerční aktivitu. Systém kurzů bude nejen samofinancovatelný, ale zároveň bude generovat fakultám hospodářský výsledek.

Jaké jsou ohlasy v komerční sféře?

Výborné. Systém má ambice překlenout informační nesrozumitelnost a klesání hodnoty certifikátů a osvědčení nejen těch, které vydávaly vysoké školy, ale i různé agentury.

Jak bude Masarykova univerzita směrem k zájemcům o zvyšování kvalifikace tuto změnu certifikace a nové kurzy komunikovat?

Máme nachystané nové webové stránky celoživotního vzdělávání na MUNI, které spustíme letos na podzim. Kopírují strukturu webu pro uchazeče o studium - zájemci na něm najdou kompletní nabídku kurzů celoživotního vzdělávání, informace a klientský servis, vše až po podání přihlášky a platbu školného. Pro komunikaci do zahraničí pak plánujeme využít alianci EDUC, což naznačuje, že nabízené kurzy a certifikace budou nejen v češtině, ale i angličtině.

Implementace mikrocertifikátů byla podpořena z Národního plánu obnovy v rámci projektu MUNI 3.2.1, registrační číslo NPO_MUNI_MSMT-16606/2022.

CŽV začne s orientací na jinou klientelu implementovat také nový systém ověření kompetencí. Systém microcredentials – mikrocertifikátů.